

NR. 350 /DPSU
DATA 15.02.2010

GUVERNUL ROMÂNIEI
PRIMUL – MINISTRU

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la propunerea legislativă intitulată „*Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 4/2008 privind prevenirea și combaterea violenței cu ocazia competițiilor și jocurilor sportive*”, inițiată de domnul deputat Alin Silviu Trășculescu – PD-L (Bp. 490/2009).

I. Principalele reglementări

Conform *Expunerii de motive*, propunerea legislativă are ca obiect de reglementare modificarea și completarea Legii nr. 4/2008 privind prevenirea și combaterea violenței în sport cu ocazia competițiilor și a jocurilor sportive, fiind vizate, în principal, următoarele aspecte:

- „eliminarea disfuncționalităților constatare privind pregătirea de specialitate a personalului de ordine și siguranță (stewarzi), prin corelarea prevederilor Legii nr. 4/2008 cu cele ale actelor normative în vigoare care reglementează domeniul pregătirii profesionale a adulților;

- stabilirea unei clasificări legale a competițiilor și jocurilor sportive din punct de vedere al riscului prezumat, precum și îmbunătățirea sistemului de colaborare și decizie între structurile sportive (federăție, ligi), organizatori, Jandarmeria Română;

- stabilirea posibilității ca structurile Poliției Comunitare să presteze, contra cost, serviciul de asigurare a ordinii și siguranței spectatorilor în incinta arenei sportive;

- obligarea procurorului, sau, după caz, a instanței de judecată de a comunica către Punctul Național de Informare pentru Manifestări Sportive măsurile de siguranță dispuse privind interzicerea accesului unor spectatori la manifestări sportive, pentru a se putea asigura urmărirea de către forțele de ordine a modului de respectare a acestor măsuri;

- stabilirea clară a modului de punere în aplicare a sancțiunii contravenționale complementare privind interzicerea accesului;

- incriminarea ca infracțiune a pătrunderii fără drept în incinta suprafetei de joc, faptă cu un ridicat nivel de pericol social, ce aduce atingere spectacolului sportiv".

II. Propunerি și observații

1. La art. I pct. 4 din propunerea legislativă, referitor la modificarea art. 3, apreciem că se impune eliminarea termenului „*interne*”, întrucât activitatea structurilor Ministerului Administrației și Internelor care au competențe în domeniul ordinii publice este reglementată în principal prin acte normative la nivel de lege și în subsidiar prin acte normative interne.

2. Având în vedere faptul că propunerea legislativă conține reglementări referitoare la Poliția Comunitară, considerăm necesar a se avea în vedere faptul că Senatul a adoptat în ședință din 27.10.2009 *proiectul de Lege privind Poliția Locală*, al cărui obiect de reglementare îl constituie înființarea, organizarea și funcționarea Poliției Locale prin reorganizarea Poliției Comunitare, care se desfînțează.

Mai mult decât atât, subliniem faptul că măsurile propuse în proiectul de lege menționat au în vedere abrogarea Legii nr. 371/2004 privind înființarea, organizarea și funcționarea Poliției Comunitare, cu modificările și completările ulterioare.

3. Ținând cont de faptul că în cuprinsul textului propus pentru art. 7 este reglementată la nivel de normă primară clasificarea competițiilor sau jocurilor sportive din punct de vedere al gradului de risc, considerăm necesară, pentru a nu se crea dificultăți în aplicarea și interpretarea dispoziției legale, reglementarea în mod expres în cuprinsul legii a criteriilor de stabilire a gradului de risc, și nu în regulamentele de

organizare a activității federațiilor sportive, aşa cum se prevede la art. 7 alin. (2).

4. Nu considerăm necesară prezența procurorului la competițiile sportive cu un grad sporit de risc, prevăzută de art. 7 alin. (6), deoarece menținerea ordinii publice poate fi realizată de organele cu atribuții în domeniu – poliție și jandarmerie.

5. Apreciem că nu este necesară completarea art. 8 cu un nou alineat, alin. (1¹), deoarece aprobarea prefectului sau a reprezentantului acestuia trebuie să fie prezentă în orice situație, având în vedere faptul că acesta este prezent la competiție, conform art. 7 alin. (2) din lege, și, deci, aprobarea se poate da într-un termen foarte scurt.

6. Propunem reformularea textului art. 10 alin. (1) lit. a), astfel:

„a) să declare la unitatea de jandarmi competentă teritorial, cu cel puțin 5 zile înainte de data desfășurării jocurilor sportive al căror grad de risc preliminat este unul dintre cele prevăzute la art. 7 alin. (1) lit. b)- d); unitatea de jandarmi, după stabilirea gradului de risc, va informa unitatea de poliție competentă teritorial cu privire la toate datele despre eveniment și va înștiința administrația publică locală despre data desfășurării jocului sportiv, urmând ca reprezentanții acesteia să dispună măsurile prevăzute la art. 15 din Legea nr. 60/1991 privind organizarea și desfășurarea adunărilor publice, republicată”.

7. Referitor la modificarea art. 10 alin. (2) lit. d), precizăm că inscripționarea datelor de identificare pe documentele de acces la competițiile și jocurile cu grad ridicat de risc presupune prelucrarea datelor cu caracter personal ale spectatorilor, caz în care devin incidente prevederile Legii nr. 677/2001 privind protecția persoanelor cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date, cu modificările și completările ulterioare, care stabilesc condițiile în care pot fi prelucrate datele cu caracter personal.

8. Cu privire la textele propuse pentru art. 10 alin. (3) și pentru art. 53² alin. (5), pentru o mai bună reglementare și pentru a nu se crea confuzii în aplicarea acestora, considerăm necesară indicarea expresă în cuprinsul respectivelor articole a termenului în care se va adopta ordinul (la care se face referire în conținutul textului propus pentru art. 10 alin. (3)) de către ministrul educației, cercetării, tineretului și sportului, respectiv a

termenului în care se va adopta hotărârea Guvernului prin care se vor stabili procedurile de primire a suporterilor față de care s-a dispus măsura interzicerii accesului la competiții și jocuri sportive – art. 53² alin. (5).

Totodată, apreciem necesară înlocuirea sintagmei „ordin al ministerului” cu „ordin al ministrului” în cadrul art. 10 alin. (3).

9. Propunem modificarea **alin. (3) al art. 12**, după cum urmează:

„(3) Jandarmeria Română și Poliția Română sprijină, conform competențelor, acțiunile preventive inițiate de federațiile de specialitate și desfășoară, împreună cu Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, campanii educative în unitățile de învățământ preuniversitar, în scopul dezvoltării, în rândul elevilor, a spiritului civic și a unui comportament prosocial”.

10. Propunem modificarea **titlului Capitolului III**, astfel:

„Obligațiile personalului care asigură măsurile de ordine și siguranță publică în incinta arenei”.

11. Referitor la completarea **art. 20** cu o nouă literă, **lit. x)**, considerăm ca fiind nejustificată incriminarea ca și contravenție a faptei propuse („să provoace ori să participe efectiv la scandal în incinta bazei sportive ori, după caz, a arenei sportive”) întrucât pentru pedepsirea persoanelor care provoacă sau participă efectiv la scandal, chiar și în incinta bazei ori arenei sportive – sunt suficiente prevederile Codului penal (ex. art. 180-184, art. 321-324) și ale Legii nr. 61/1991 pentru sancționarea faptelor de încălcare a unor norme de convietuire socială, a ordinii și liniștii publice. De altfel, la art. 42 și art. 43 din Legea nr. 4/2008 este reglementat modul de sancționare în cazul săvârșirii unor asemenea fapte.

12. Apreciem ca fiind necesară modificarea **art. 24** din lege, în sensul menționării faptului că incitarea în public sau prin mass-media la acte de violență, în legătură cu competiția sau jocul sportiv, de către conducătorii de cluburi, oficiali sau sportivi constituie contravenție și se sancționează cu amendă de la 3.000 lei la 10.000 lei, deoarece, textul actual nu califică în niciun fel fapta (contravenție sau infracțiune).

13. Referitor la completarea **art. 28** cu un nou alineat, **alin. (2)**, semnalăm faptul că, potrivit intervenției legislative, rolul Poliției Comunitare este același cu cel al societăților de pază și protecție, Poliția Comunitară neavând aceleași competențe ca și Poliția și Jandarmeria și din

această perspectivă propunem analizarea oportunității privind eliminarea abilitării personalului Poliției Comunitare de a constata unele contravenții și implicit de a aplica sancțiunea contravențională complementară a interzicerii accesului la unele competiții sportive.

14. Nu considerăm oportună modificarea **art. 31**, deoarece, încercarea de a pătrunde în arena sportivă constituie tentativă la infracțiunea prevăzută de art. 31 alin. (1) din Legea nr. 4/2008, fiind incidente dispozițiile generale cuprinse în art. 20 - 22 din Codul penal. Mai mult decât atât, tentativa nu poate avea același regim sancționator cu fapta consumată.

În acest sens, propunem completarea **art. 31** cu un nou alineat, **alin. (1¹)**, cu următorul cuprins:

„(1¹) – *Tentativa se pedepsește.*”

Totodată, sintagma „*prin orice mijloc*” nu este justificată, deoarece textul actual nu conține nicio limitare față de modalitățile prin care o persoană poate pătrunde în arena sportivă.

15. Cu privire la propunerile de modificare ale **art. 31 alin. (2)**, **art. 32 alin. (2)**, **art. 33 alin. (2)**, **art. 34 alin. (2)**, **art. 35 alin. (4)**, **art. 36 alin. (2) și (4)**, **art. 37 alin. (2), (4) și (6)**, **art. 38 alin. (2)**, **art. 39 alin. (2) și (3)**, **art. 40 alin. (2)**, **art. 41 alin. (2)**, **art. 42 alin. (2) și (3)** și **art. 43 alin. (2) și (3)**, apreciem că nu se justifică introducerea obligativității aplicării măsurii de siguranță. Trebuie să existe posibilitatea de a aprecia dacă fapta de care se face vinovată o persoană impune și aplicarea acestei măsuri suplimentare, pe lângă sancțiunea principală. Nu este necesară crearea unei măsuri de siguranță care să se aplique în mod obligatoriu (independent de circumstanțele cauzei, de persoana făptuitorului, fără să se aibă în vedere principiul proporționalității faptei cu sancțiunile aplicate).

Subliniem faptul că, potrivit art. 111 din Codul penal, măsurile de siguranță au ca scop înlăturarea unei stări de pericol și preîntâmpinarea săvârșirii faptelor prevăzute de legea penală. Conform principiilor generale stabilite de Codul penal (art. 113-118¹), măsurile de siguranță se aplică dacă instanța de judecată apreciază necesar acest lucru (astfel, aplicarea măsurii interzicerii de a se afla în anumite localități este lăsată la aprecierea instanței, care, în funcție de circumstanțele cauzei și de scopul urmărit printr-o astfel de măsură, va decide cu privire la aplicarea acesteia).

Apreciem că nu există motive justificate pentru a se crea un tratament diferențiat în acest domeniu, față de principiile generale cuprinse în Codul penal, cu atât mai mult cu cât durata și gravitatea sancțiunilor de drept penal

este mult mai mare decât cele contravenționale, astfel încât este necesară aplicarea principiului proporționalității faptei și sancțiunii aplicate, în sensul acordării posibilității instanței de a aplica, definitiv, această măsură de siguranță numai în cazurile în care consideră necesar acest lucru, și nu obligatoriu. În acest context, menționăm faptul că procurorul, pe parcursul urmăririi penale, poate lua cu titlu provizoriu măsura de siguranță a interzicerii accesului ori, în cazurile prevăzute de lege (fapta nu prezintă gradul de pericol social al unei infracțiuni; lipsește plângerea prealabilă a persoanei vătămate, autorizarea sau sesizarea organului competent ori altă condiție prevăzută de lege, necesară pentru punerea în mișcare a acțiunii penale; a intervenit amnistia, prescripția ori decesul făptuitorului sau, după caz, radierea persoanei juridice atunci când are calitatea de făptuitor; a fost retrasă plângerea prealabilă ori părțile s-au împăcat, în cazul infracțiunilor pentru care retragerea plângerii sau împăcarea părților înlătură răspunderea penală; există o cauză de nepedepsire prevăzută de lege) dosarul se înaintează instanței competente să judece cauza în primă instanță, pentru a se pronunța cu privire la aplicarea, menținerea sau revocarea măsurii de siguranță a interzicerii accesului la competițiile sportive.

16. Considerăm că nu era necesară introducerea art. 32¹, deoarece aceste fapte sunt sancționate prin legea specială în domeniu – *Legea nr. 126/1995 privind regimul materiilor explozive, cu modificările și completările ulterioare*, prevederi la care face trimitere art. 35 din Legea nr. 4/2008 (a cărui abrogare se propune prin propunerea legislativă).

Totodată, inițiatorul propune sancționarea, ca și infracțiune, a faptei de a introduce, deține ori folosi și produse pirotehnice de distracție foarte mici (clasa I), în care sunt incluse, conform prevederilor *Hotărârii Guvernului nr. 536/2002 pentru aprobată Normelor tehnice privind deținerea, prepararea, experimentarea, distrugerea, transportul, depozitarea, mânuirea și folosirea materiilor explozive utilizate în orice alte operațiuni specifice în activitățile deținătorilor, precum și autorizarea artificierilor și a pirotehniștilor*: steluțe, lumânări, scânteietoare, jerbe cu scântei, etc.

Analizând prevederile art. 31 din Legea nr. 126/1995, se poate observa că este sancționată, din punct de vedere penal, confectionarea, deținerea, comercializarea, importul, folosirea sau orice altă operațiune cu obiecte artizanale și de distracție pe bază de amestecuri pirotehnice de genul artificiilor din categoria „obiecte zburătoare luminoase” și a pocnitorilor din clasa I, efectuate fără drept. În concluzie, propunem menținerea art. 35 în forma actuală, textul conținând o normă de trimitere la dispozițiile legii speciale în materia explozibililor și a obiectelor artizanale.

Introducerea art. 32¹ este de natură să creeze confuzie în practică cu privire la încadrarea juridică a faptei, la concursul de incriminări, determinarea legii aplicabile și succesiunea legii în timp, având în vedere existența a două incriminări (art. 32¹ și Legea nr. 126/1995) cu același obiect.

17. Nu apreciem necesară propunerea de completare a **art. 47** cu un nou alineat, **alin. (2¹)**, deoarece punerea în executare a sancțiunii contravenționale se face imediat, neexistând dispoziții care să amâne aplicarea acesteia. Astfel, potrivit alin. (4) al aceluiași articol, plângerea îndreptată împotriva procesului-verbal nu suspendă executarea sancțiunii complementare. Deci, sancțiunea complementară este de imediată aplicare, introducerea unei contestații la instanță nefiind de natură să suspende executarea. Prin excepție, instanța, cu prilejul judecării plângerii poate dispune, dacă apreciază necesar, suspendarea sancțiunii.

18. Considerăm că procedura actuală răspunde mai bine scopului urmărit de lege, **art. 48-53** conținând o prevedere detaliată a procedurii aplicării măsurii de siguranță a interzicerii accesului la competițiile sportive, în funcție de etapa procesuală (urmărire penală, judecată), de caracterul măsurii (provizorie sau definitivă), de competențele organelor judiciare, de căile de atac și termenele stabilite pentru exercitarea acestora, astfel încât nu se justifică introducerea unor reguli derogatorii cu privire la obligativitatea aplicării măsurii și extinderea duratei acesteia, în dezacord cu principiile constituționale și dispozițiile procesual penale.

Totodată, cu privire la amendarea art. **48-53**, precizăm următoarele:

- nu este necesară impunerea unor reguli derogatorii în ceea ce privește competența de aplicare a măsurii de siguranță (**art. 48**). Astfel, potrivit regulilor generale cuprinse în Codul de procedură penală, reluate și în varianta actuală a art. 48, măsurile de siguranță pot fi luate, în mod definitiv numai de către instanța de judecată. În mod provizoriu, până la judecarea definitivă a cauzei, acestea pot fi luate și de către procuror (în timpul urmăririi penale) ori de către instanță (în timpul judecății).

Varianta actuală a textului conține o serie de precizări utile la competența și momentul procesual în care poate fi luată măsura de siguranță, aşa încât nu poate fi primită o propunere de modificare a acestuia prin menționarea, în mod generic, nediferențiat, a organelor care pot lua măsura de siguranță, fără alte precizări cu privire la momentul procesual, durata măsurii, etc., având în vedere că dispozițiile în materie penală sunt de

- strictă interpretare, fapt ce impune existența unor norme stricte, astfel cum sunt reglementate în prezent de dispozițiile art. 48;
  - nu poate fi admisă obligativitatea dispunerii măsurii de siguranță în momentul începerii urmăririi penale (**art. 49 alin. (3)**), această măsură trebuind să fie lăsată, în toate cazurile, la aprecierea procurorului ori a instanței de judecată. În principiu, orice măsură procesuală restrictivă de libertate trebuie supusă testului proporționalității, aplicarea neputând fi de conceput *ope legis*. Mai mult decât atât, scopul urmăririi penale este să se strângă probe cu privire la săvârșirea infracțiunii, astfel încât nu se justifică luarea unei măsuri preventive *ope legis* în absența unei minime probațiuni;
  - în cadrul dispozițiilor **art. 49 alin. (5)** trebuie menționată durata maximă pentru care poate fi dispusă măsura pe parcursul urmăririi penale, precum și procedura de prelungire a acesteia;
  - deși la **art. 49 alin. (7)** se precizează că aplicarea măsurii de siguranță se suspendă pe durata reținerii sau a arestării preventive a învinuitului, nu se menționează nimic cu privire la reluarea acesteia după expirarea duratei măsurilor preventive;
  - referitor la **art. 50 alin. (1)** precizăm că în situația în care măsura de siguranță a interzicerii accesului a fost dispusă de procuror, legea trebuie să prevadă posibilitatea atacării la instanță, precum și precizarea dacă ședința de judecată are caracter public sau nu;
  - **art. 50 alin. (3)** stipulează că dacă „*măsura este ilegală sau nu este justificată, instanța va dispune revocarea ei*”, deși în articolele precedente se arată că se va dispune în mod obligatoriu, indiferent de gravitatea faptei, de pedeapsa aplicabilă sau de comportamentul învinuitului față de fapta săvârșită;
  - referitor la **art. 51 alin. (1)**, apreciem că forma în vigoare la acest moment instituie mai multe garanții în ceea ce privește respectarea drepturilor persoanei, mai ales că ne aflăm în prezența unor cazuri în care s-a dispus scoaterea de sub urmărire penală sau încetarea urmăririi penale;
  - la **art. 52** se vorbește despre luarea măsurii de siguranță provizorii de către instanță, deși dispunerea acesteia este obligatorie la începutul urmăririi penale, situație în care nu se poate imagina o ipoteză în care instanța poate dispune măsura de siguranță a interzicerii accesului în timpul judecății.
  - în mod similar cu cele menționate la urmărirea penală, nici instanța de judecată nu poate fi obligată să disponă măsura de siguranță a interzicerii accesului la competițiile sportive. Trebuie menționat dacă măsura dispusă în cursul judecății durează, *ope legis*, până la soluționarea definitivă a cauzei sau trebuie prelungită la intervale regulate de timp. De asemenea, nu sunt cuprinse dispoziții referitoare la măsura de siguranță a interzicerii accesului

în cazul în care instanța dispune restituirea cauzei, reluându-se, astfel, urmărirea penală.

Precizăm, de asemenea, că în noul Cod penal (Legea nr. 286/2009), interzicerea accesului la competiții sportive este reglementată ca pedeapsă accesorie și complementară (art. 65-66), iar nu ca măsură de siguranță. În mod corespunzător, proiectul noului Cod de procedură penală prevede posibilitatea interzicerii participării la spectacole sportive sau culturale ori la alte adunări publice în cadrul obligațiilor care se dispun pe durata luării măsurii preventive a controlului judiciar (art. 214).

Apreciem că, pentru unitate de reglementare, orice modificare legislativă trebuie să aibă în vedere politica penală trasată de noile coduri, astfel încât modificarea Legii nr. 4/2008 să fie în concordanță cu noile soluții legislative cuprinse în cele două coduri. Pe cale de consecință, se impune menținerea actualei reglementări, cu precizarea că la data intrării în vigoare a noilor coduri, acestea vor reglementa și ipotezele avute în vedere prin propunerea legislativă.

19. Apreciem necesară introducerea unui nou articol, **art. 53¹**, care să stabilească obligativitatea comunicării hotărârii instanței de judecată către Punctul național de informare pentru manifestări sportive. Astfel, art. 53¹ va avea următorul cuprins:

„(1) Instanța de judecată comunică Punctului național de informare pentru manifestări sportive o copie a hotărârii prin care s-a dispus aplicarea, menținerea sau revocarea măsurii de siguranță a interzicerii accesului la unele competiții sau jocuri sportive.

(2) În termen de 3 zile de la înmânarea sau comunicarea procesului-verbal de constatare a contravenției prin care a fost aplicată o sancțiune contravențională complementară de interzicere a accesului unui spectator la competiții sportive, instituția care a aplicat contravenția comunică, din oficiu, Punctului național de informare pentru manifestări sportive, o copie a procesului-verbal”.

20. Nu considerăm oportună propunerea de introducere a **art. 53²**, aceasta conținând o limitare a libertății de mișcare a persoanelor, nejustificată în raport de gravitatea faptei și scopul urmărit.

Totodată, nu se precizează în ce constă măsura prezentării la sediul poliției, jandarmeriei, poliției de frontieră, perioada în care acesta trebuie să se prezinte (cu câte ore înainte și după terminarea competiției sportive), eventualele constrângeri la care este supusă persoana, spațiul și condițiile unde va fi primită aceasta, etc.

Subliniem faptul că neprezentarea la sediul organelor constituie contravenție și se sancționează cu amendă de la 500 la 1500 lei sau 120-200 ore de activități în folosul comunității, pe când, în varianta actuală a textului (art. 31), fapta unei persoane, căreia i s-a interzis accesul la unele competiții sau jocuri sportive, de a se afla în arena sportivă unde se desfășoară o competiție sau un joc sportiv de genul celor pentru care s-a dispus interdicția constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la o lună la 3 luni sau cu amendă. Apreciem ca fiind suficientă sancționarea unei persoane cu închisoare de la o lună la 3 luni sau cu amendă pentru nerespectarea măsurii de siguranță a interzicerii accesului la competiții sportive, fără a fi necesară obligativitatea prezentării persoanei la sediul poliției ori jandarmeriei.

De asemenea, prevederile actuale ale legii sunt în concordanță cu cadrul general stabilit de Codul de procedură penală, care nu prevede obligativitatea prezentării unei persoane la sediul unei autorități în cazul în care față de aceasta s-a dispus măsura de siguranță a interzicerii de a se afla în anumite localități, revenind organelor competente obligația de a asigura punerea în executare și respectarea acestei măsuri. În mod similar, trebuie să se procedeze și în cazul măsurii de siguranță prevăzute de Legea nr. 4/2008 și anume, revine organelor abilitate obligația de a supraveghea persoanele cărora le-a fost interzis accesul la competiții sportive și de a propune sancționarea acestora, în condițiile în care, aşa cum am menționat anterior, nerespectarea acestei interdicții constituie infracțiune.

21. Din punct de vedere al normelor de tehnica legislativă, precizăm că acest demers legislativ nu respectă cerințele impuse de *Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnica legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, în sensul că *Expunerea de motive* este insuficient motivată în legătură cu impactul socio-economic, cu efectele asupra mediului macroeconomic, de afaceri, social, inclusiv evaluarea costurilor și beneficiilor, consultările derulate în vederea elaborării proiectului de act normativ, organizațiile și specialiștii consultați, esența recomandărilor primite, precum și măsurile de implementare – modificările instituționale și funcționale la nivelul administrației publice centrale și locale.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate, **Guvernul susține adoptarea acestei propuneri legislative, sub rezerva însușirii propunerilor și observațiilor de la pct. II.**

Domnului senator **Mircea Dan GEOANĂ**
Președintele Senatului